

Rettevejledning til opgave 1

Spørgsmål

1. Var det korrekt, at Retten i Aarhus henviste sagen til Retten i Horsens?

Spørgsmålet vedrører stedlig kompetence. Der er tale om en sag, der anlægges mod Aarhus Kommune og vedrører prøvelse af en afgørelse truffet af Overtaksationskommissionen. Ifølge rpl § 239, har kommunen hjemting, der hvor dets hovedkontor er, hvilket vil sige i Aarhus. Der er imidlertid tale om en prøvelse af en afgørelse truffet af en central statslig myndighed, hvorfor sagen er omfattet af det obligatoriske værning i rpl § 240, stk. 2. Sagen kan således ikke anlægges ved kommunens hjemting, men skal i stedet anlægges ved sagsøgerens hjemting. Da Mads Madsen er en fysisk person, der har bopæl i Horsens, skal sagen anlægges her, jf. rpl § 235, stk. 2, jf. stk. 1, jf. rpl § 240, stk. 2. Selvom § 240, stk. 2, trods sin ordlyd ikke afskærer parterne fra at aftale, at sagen kan anlægges ved myndighedens hjemting, er der netop ikke indgået en aftale om anlæggelse af sagen ved Retten i Aarhus. Heller ikke stiltiende ved at Mads anlægges sagen her, da kommunen netop protesterer.

Da sagen netop vedrører prøvelsen af Overtaksationskommissionens afgørelse, er det heller ikke muligt at anvende rpl § 241 om ejendomsværning.

Da Retten i Horsens er rette værning, og dette er obligatorisk værning, er det korrekt, at Retten i Aarhus henviser sagen hertil, jf. rpl § 248, stk. 2, 1. pkt.

[DCR, s. 218, 221-223 og 228-229]

2. Var det korrekt, at Retten i Horsens fortsatte sagens behandling?

Spørgsmålet vedrører dels, hvornår søgsmålsfristen afbrydes, dels om indsigelsen herom er prækluderet. Begge dele skal diskuteres set i lyset af de bemærkninger, parterne kommer med i sagen.

Jakobsen gør gældende, at indsigelsen om søgsmålsfristen er fremkommet for sent. Det følger af retsplejelovens § 351, stk. 4, at formalitetsindsigelser skal fremsættes i svarskriftet. Der er tale om en formalitetsindsigelse, da søgsmålsfristen kan føre til sagens afvisning. Det bør overvejes, om sagsøgte her skal fremsætte samtlige sine formalitetsindsigelser i svarskriftet, hvilket dog nok er tilfældet, jf. ordlyden i § 351, stk. 4. Det må i den forbindelse bemærkes, at der ikke er tale om, at parten har udarbejdet et "foreløbigt svarskrift", ctr. U 2003.787Ø. I udgangspunktet er indsigelsen derfor prækluderet. Det følger af rpl § 358, stk. 6, jf. stk. 2, at der kan gives tilladelse til at fremsætte indsigelsen senere. Den studerende skal behandle samtlige betingelser i bestemmelsen. Indsigelsen burde være taget med i første svarskrift, men spørgsmålet var ikke aktuelt før efter henvisningen, hvilket taler for, at det er undskyldeligt. Dette beror dog på en retlig vildfarelse, jf. straks nedenfor. Da indsigelsen allerede sker lige efter, sagen er fremsendt til Retten i Horsens, og der endnu ikke er afholdt forberedende retsmøde, så kan modparten dog nå at varetage sine interesser. Der er næppe tale om, at nægtelsen af indsigelsen vil medføre et uforholdsmæssigt tab, da Overtaksationskommissionens erstatning derfor vil stå ved magt.

Det fremgår af vejlovens § 121, at sag skal anlægges inden seks måneder efter, beslutningen er meddelt fra Overtaksationskommissionen. Da ekspropriationsbeslutningen er meddelt den 28. september 2020, skal sagen derfor være indbragt ved domstolene inden den 28. marts 2021. Søgsmålsfristen afbrydes ved stævningens indlevering, og i udgangspunktet er sagen derfor indleveret ved domstolene den 26. marts 2021 og indenfor fristen, jf. rpl § 348, stk. 1. Denne bestemmelse må fortolkes således, at det ikke er afgørende, om sagen er anlagt ved rette værning, hvis der kan henvises til rette værning, jf. eks. U 1999.613/2, der dog ikke er pensum.

[DCR s. 336-337, 399-400]

3. Var det korrekt, at retten tillod syn og skøn?

Spørgsmålet vedrører, hvilke rammer retsplejeloven sætter for bevisførelsen – i dette tilfælde syn og skøn.

Den studerende bør først og fremmest afvise, at der er tale om et nyt syn og skøn, der er reguleret i § 209, uanset at dette syn og skøn vedrører de samme spørgsmål, som stillet til landinspektør, Lars Larsen, udpeget af taksationskommissionen. Der er derimod tale om en begæring om syn og skøn, jf. rpl § 196, som retten bør tillade, da begæringen fremsættes under det forberedende retsmøde, jf. rpl § 353, stk. 1, nr. 12, og sagen stadig er under forberedelse, jf. rpl § 358.

Den gode besvarelse inddrager en diskussion om, hvorvidt retten skal afskære syn og skønnet, jf. rpl § 341. Der er dog intet, der tyder herpå, og idet besigtigelsen foretaget under den administrative prøvelse ikke betragtes som et indenretligt syn og skøn, så taler det i retning af, at det ikke er overflødigt at foretage et syn og skøn efter rammerne i retsplejeloven. Særligt må det bemærkes, at parterne ikke har haft lejlighed til at stille spørgsmålene til landinspektør Lars Larsen.

4. Var landsrettens kendelse af 29. marts 2022 korrekt?

Landsretten har afgjort, at anken ikke kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse. Det følger af retsplejelovens § 368, stk. 1, at sager med en værdi af maksimalt 20.000, kr. kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse. Spørgsmålet bliver derfor, hvilken værdi sagen har for appellanten Mads. Værdien beregnes i udgangspunktet som differencen mellem det tilkendte beløb, og det der nedlægges påstand om i ankestævningen, jf. U1992.86H. Det bliver derfor afgørende, om den påstand, der skal lægges til grund for vurderingen, er den egentlige påstand på 150.000 kr. eller den påstand, der var gjort gældende i byretten på 95.000 kr. Diskussionen heraf, og ikke resultatet, er afgørende for, om spørgsmålet er besvaret korrekt.

Der er tale om en påstand, som ikke har været gjort gældende i byretten, da påstanden forhøjes i ankestævningen fra 95.000 til 150.000 kr. Derfor må det vurderes, om der er tale om et forhold, der har foreligget for byretten, jf. rpl §§ 383 og 384. Da Mads støtter sit krav på den samme ekspropriation og værdiansættelsen heraf, må det antages at falde ind under rpl § 383, da sagens genstand således ikke ændres. Der er dermed en relativt vid adgang til at inddrage den nye påstand, jf. rpl § 383, stk. 2. Da kommunen bør kunne varetage sine interesser, da forhøjelsen sker allerede i ankestævningen, og da sagen ikke ændrer sig, bør påstanden på 150.000 kr. kunne tillades.

Da påstanden bør tillades efter § 383, kræver anken ikke tilladelse, jf. rpl § 368, stk. 1.

[DCR, s. 479-481 og 491-492]

Rettevejledning til opgave 2

Spørgsmål

1. Redegør for de anbringender – herunder anbringendet om præceptiv lovgivning – der kan gøres gældende i forhold til spørgsmålet om sagens afvisning, og er rettens kendelse af 10. oktober 2019 på det grundlag rigtig?

Parterne har indgået en aftale, der indeholder følgende bestemmelse: ”Enhver tvist, der udspringer af nærværende aftale, afgøres endeligt og bindende ved voldgift”. Det er således voldgiftslovens § 8, der er grundlaget for rettens afgørelse, og sagsøgte gør i overensstemmelse med retsplejelovens § 351, stk. 4, rettidigt gældende i svarskriftet, at sagen skal afvises.

Der kan i denne sag særligt gøres to – i et vist omfang sammenhængende – anbringender gældende. Det kan for det første gøres gældende, at aftalen om voldgift ikke er vedtaget, og for det andet at tvisten efter sin art ikke kan afgøres ved voldgift, jf. voldgiftslovens § 6. Der er formentlig et skærpet krav om vedtagelse i dette tilfælde, så der kan henset til omstændighederne omkring aftalens indgåelse argumenteres for det forhold, at parterne ikke har vedtaget vilkåret om voldgift. Der er derimod en saglig begrundelse for vilkåret om voldgift – hensynet til at ”håndhæve” tavshedspligten – og retspraksis har accepteret voldgift, selv om sagen omhandler præceptive bestemmelser i forbindelse med ansættelsesforhold.

Der blev med anmodningen om, at tvisten om bortvisningen blev afgjort ved voldgift, indledt en voldgiftssag den 18. juli 2019, jf. voldgiftslovens § 21. Da stævningen først blev indleveret den 8. august 2019, er retssagen blevet anlagt efter tvistens indbringelse for voldgiftsretten, jf. Rpl § 348, stk. 1. Retten kan derfor kun tage stilling til spørgsmålet, om tvisten efter sin art kan afgøres ved voldgift, jf. voldgiftslovens § 8, stk. 1, 2. pkt.

Det foreliggende adskiller sig fra U 2007.1682 Ø (der er pensum) og U 2020.993 Ø (der ikke forudsættes bekendt) i forhold til omstændighederne omkring aftalens indgåelse, men retten har i det i opgaven beskrevne tilfælde ikke kompetence til at tage stilling til spørgsmålet om aftalens vedtagelse.

Retten skulle derfor have afvist sagen.

2. Er betingelserne for at pålægge Cyber A/S at udlevere sms-korrespondancen opfyldt?

Da Cyber A/S ikke er part i retssagen, er det retsplejelovens § 299, der skal anvendes. Retten kan således pålægge editionspligt, medmindre reglerne om vidner i bl.a. retsplejelovens §§ 169-171 fører til et andet resultat, jf. Den civile retspleje, s. 574 ff.

Begæringen er efter oplysningerne i opgaven tilstrækkeligt konkret, det kan have betydning for sagen, om den omtalte sms henviser til forretningshemmeligheder, og sms'erne kan ikke skaffes på anden måde, idet de er blevet slettet på arbejdsselskabets telefon tilhørende IT Games A/S. Der kan derfor som udgangspunkt pålægges editionspligt, og der er ikke oplysninger om, at udlevering kan påføre Cyber A/S væsentlig skade, jf. retsplejelovens § 171, stk. 2, nr. 3. Da der er blevet varslet et erstatningskrav over for Cyber A/S, vil partsbeføjelserne i den eventuelle erstatningssag derimod blive omgået, såfremt det efter retsplejelovens § 299, stk. 2, jf. stk. 1, pålægges Cyber A/S at udlevere sms-korrespondancen, jf. Den civile retspleje, s. 554 f.

Betingelserne for at pålægge Cyber A/S at udlevere sms-korrespondancen er således ikke opfyldt.

3. Er rettens kendelse af 16. december 2019 rigtig?

Såfremt sagsøgeren udebliver fra det forberedende retsmøde, afviser retten sagen, jf. retsplejelovens § 360, stk. 1. Sagsøger er Fagforeningen FriFag som mandatar for Hansen, og det er Nielsen, der er mødt for sagsøger til det forberedende møde.

Selv om fagforeningen fører sagen som mandatar for Hansen, skal den, der møder, opfylde kravene til at optræde som rettergangsfuldmægtig, jf. Den civile retspleje, s. 59 f. Nielsen er ikke advokat, jf. retsplejelovens § 260, stk. 2, han er ikke ansat hos parten, jf. retsplejelovens § 260, stk. 3, nr. 4, og han har ikke en tilladelse fra Justitsministeriet, jf. retsplejelovens § 260, stk. 6.

Rettens kendelse er således ikke rigtig.

4. Skal Cyber A/S have Procesbevillingsnævnets tilladelse til at kære kendelsen af 16. december 2019?

Såfremt den studerende forudsætter - uanset om dette direkte nævnes – at det er IT Games A/S, der ønsker at kære, skal den studerende forholde sig til reglerne om Procesbevillingsnævnets tilladelse.

IT Games A/S skal enten have tilladelse efter retsplejelovens §§ 253, stk. 4, eller 389 a, stk. 1.

Det er således afgørende, om der foreligger en delafgørelse efter retsplejelovens § 253, stk. 3, 2. pkt. En delafgørelse er ifølge forarbejderne en afgørelse "... om spørgsmål, der er afgørende for hele sagens behandling ...", mens begrebet ikke omfatter almindelige processuelle afgørelser, jf. Den civile retspleje, s. 390 f. Selv om afgørelsen i dette tilfælde kan føre til sagens afvisning, er der formentlig tale om en almindelig processuel afgørelse, sml. U 2004.2641 Ø. Der er således ikke tale om en delafgørelse i bestemmelsens forstand.

Da retsplejelovens § 389 a som udgangspunkt afgrænses efter et tidsmæssigt kriterium, jf. Den civile retspleje, s. 508, og der i forhold til den omhandlede afgørelse ikke er grundlag for at fravige dette, er kendelsen omfattet af denne bestemmelse.

Sagsøgte skal således efter retsplejelovens § 389 a, stk. 1, have Procesbevillingsnævnets tilladelse.

Såfremt den studerende i stedet forudsætter, at det – som formuleret i spørgsmålet – er Cyber A/S, der ønsker at kære, skal den studerende forholde sig til spørgsmålet, om dette selskab er berettiget til at kære.

Det afgørende er således, om kendelsen indeholder en afgørelse over for Cyber A/S, jf. retsplejelovens § 393, stk. 1. Dette indebærer ifølge Den civile Retspleje, s. 502 f., at den pågældende skal have fornøden retlig interesse, dvs. en personlig, konkret og aktuel interesse i afgørelsen. Cyber A/S er ikke part i sagen, men tredjemand kan – i modsætning til anke, jfr. Den civile retspleje, s. 468 - kære, såfremt betingelsen om retlig interesse er opfyldt.

Retten har afsagt en kendelse i sagen mellem Fagforeningen FriFag som mandatar for Hansen og IT Games. Det pågældende spørgsmål kan føre til sagens afvisning, og der kan i så fald ikke i forbindelse med sagen pålægges editionspligt over for Cyber A/S. Det er dog ikke tilstrækkeligt til at opfylde betingelsen i retsplejelovens § 391, stk. 1.

Cyber A/S kan således ikke kære kendelsen, og det er derfor ikke nødvendigt at diskutere, om kære kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse.